

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Modern Dönemde Kelamda Yenileşme Hareketleri	TBA5026		3 + 0	7,5	Seçmeli
Birim Bölüm	Temel İslam Bilimleri - YL (Arapça) - Lisansüstü (Yüz yüze)				
Amaç	21. Yüzyılın din ve dünya görüşleri karşısında Kelam ilminin yöntem ve konuları bakımından geçirdiği süreçleri bilmek.				
Ders İçeriği	Kelâm ilmi ve Bugünkü Konumu: Yakın Dönemde Kelâm İlmini Etkileyen Gelişmeler; Kelâm Alanında Sistematik Yeniden Yapılanma; Amaç, Metod ve Konular Bakımından Yenilenme (Tecdîd); Teolojik dil ve bilimsel dil; Teolojinin tecrübî doğrulama yöntemiyle ilişkisi; Temel Problemler: Bilgi Sorunu ve Akılcılık, Ulûhiyet Sorunu: Tanrı hakkında konuşma imkânı; Tabiat Kavramı, Peygamberlik Sorunu, Öteki Dünya Sorunu, İnsan Anlayışı: İnsan Akli, Nesneler Dünyası ve Ahlâkî Değerler, Hür İrade ve Sorumluluk; Bilgi ve iman sorunu; Klâsik Tartışmaların Önemini Yitirmesi, Mezhep Taassubunun Zayıflaması ve Eleştiri Zihniyetinin Gelişmesi.				
Ders Kaynakları	Özvarlı, M. Sait, Kelam'da Yenilik Arayışları, İsam yay. İstanbul 1998; Karadaş, Cağfer, Çağdaş İslam Düşünürleri, Ensar Neş. İst. 2007; Fazlur Rahman, 1990. İslâm ve Çağdaşlık (İslâm Eğitim Tarihinde) Fikrî Bir Geleneğin Değişimi, çev. Alpaslan Açıkgenç ve M. Hayri Kırbaoğlu, Fecr Yayınevi. 2001; Kelâmın İşlevselliği ve Günümüz Kelâm Problemleri, İ.İ.F.V. Yayınları. Sıddıkî, Mazharuddîn, 1990 İslâm Dünyasında Modernist Düşünce, çev. Murat Fırat ve Göksel Korkmaz, Dergâh Yayınları.				

Hafta	Konu
1	Kelam ve yenileşme
2	Kelam ilmini etkileyen gelişmeler
3	Yenilik düşüncesinin oluşumu
4	Mısır ve Hint alt kıtasındaki Kelam İlmi eserleri
5	Osmanlı topraklarında yenileşme hareketi ve Kelam eserleri
6	Yenilik düşüncesinin muhtevası
7	Temel Problemler: Bilgi ve varlık
8	Arasınav
9	Ulûhiyet bahsi
10	Nübüwet tartışmaları
11	Ahret mevzuları
12	Modern dönem konuları: İnsan hakları
13	Dinler ve mezhepler: Etkileşim ve Diyalog
14	Kadının din ve hayattaki konumu
15	Bilimsel gelişmeler ve din
16	Final

Program Çıktıları

- Temel İslam bilimleri alanındaki temel kaynakları, gerçekleştireceği bilimsel araştırmalarda kullanabilecek düzeyde tanıır.
- Araştırma yapma ve kaynakları uygun şekilde kullanma becerisine sahip olur.
- Araştırma yapabilecek yeterli bilgi birikimini edinir ve alanla ilgili temel bilgilere sahip olur.
- Bilgi kaynaklarından elde ettiği bilgileri, bilimsel kriterler çerçevesinde değerlendirir.
- Alanla ilgili meseleleri tanıır, söz konusu meseleler üzerinde bilimsel düşünme becerisi kazanır.
- Alanla ilgili kaynakları kullanabilecek derecede Arapça ve bir batı diline sahip olur.
- Bilimsel araştırma etiğine sahip olur.
- Alanla ilgili uzmanlık gerektiren bir çalışmayı bağımsız olarak yürütür.
- Alanında edindiği bilgileri, farklı alanlardan gelen bilgilerle bütünleştirerek yorumlar ve yeni bilgiler üretir.
- Alanla ilgili edindiği bilgileri sözlü ve yazılı olarak kullanma becerisine sahip olur.
- Alanıyla ilgili etkinliklere katılır ve katkıda bulunur.
- Uzmanlık bilgi ve becerilerini, disiplinler arası çalışmalarda kullanır.

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12
Kelam ilmini etkileyen gelişmeleri bilir.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yenilik düşüncesinin nedenlerini ve oluşumunu kavrar.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yenilikçi kelam düşüncesinin yapısının kökenleri ile tezahürleri arasında ilişki kurabilir.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Farklı kelam ekollerinin hem klâsik İslâm düşüncesinde hem de modern dönemdeki yerini tartışabilir, analiz edebilir ve eleştirebilir.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Modern dönemde tartışılan konuları bilir ve mevcut sorunların çözümünü için bilimsel kritiğini yapabilir.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-